9e JAARGe. № 158.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar f 24.– ℔ halfjr f 12.– ℔ maand f 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 9 JULIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

VERTREK DER LANDMAIL
Gedurende 1861.
In de maand Julij den 26sten.

Wordt bekend gemaakt dat op Zaturdag den 27sten Julij a. s. ten residentie burele **EENE UITBESTEDING** zal worden gehouden voor den overvoer van **207 stuks HOUTWERKEN** van *Boenga* naar *Passoeroean.*
De voorwaarden liggen ter inzage op gemeld kantoor.

SOERABAYA, 4 *Julij* 1861.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(1041) **Ch. TROMP.**

VEILING VAN DOORGEKAPT KOPERGELD.

De Resident van *Soerabaija* maakt bekend, dat **op Woensdag den 14den Augustus 1861** bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild 400,000 Amsterdamsche ponden DOORGEKAPT KOPERGELD, waarvan een monster bij gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.
De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de Javasche Courant van den 22 dezer no. 50.

SOERABAYA, 29 *Junij* 1861.
De Resident voornoemd,
Namens denzelve
De Assistent Resident voor de Comptabiliteit,
(1014) **W. HAPPÉ.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 10den Julij 1861.
Bij den heer *Deeleman*, in de stad van diverse goederen van den heer *D. Maurits Martens.*

Op Donderdag den 11den Julij 1861.
Bij den heer *Kok*, te Kembang Djepoon van diverse goederen, en
In het pakhuis van *Tan Bin Djang*, in de kampong Baroe van 82 paarden van Sumbawa.

Op Vrijdag den 12den Julij 1861.
Bij den heer *Mr. van Goens*, te Gatotan van meubelaire goederen.

Op Zaturdag den 13den Julij 1861.
Bij 's lands algemeene pakhuizen alhier van afgekeurde paarden, en
Bij de heeren *Hill Broekman & Co*, aan de Kalimaas van 100 paarden van het Eiland Sandelhout. (1034)

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
HENRY MULHOLLAND
MET
MARIA CORNELIA VALKENIER.
SOERABAYA, 6 Julij 1861. (1050)

Op VENDUTIE
van Woensdag 10den Julij,
zal worden verkocht:
Een partij YELLOW METAL afkomstig van het Nederl. schip **Stad Assen**, kapt. HAVERBULT.
(1033)

Op de VENDUTIE
van Woensdag 10den Julij
zal worden verkocht:
Eene groote partij
SCHAALPLANKEN.
(1042) A. H. DEELEMAN.

VENDUTIE
tegen 2 pCt. vendu-salaris.

Op Zaturdag den 13den Julij 1861.
in de pakhuizen van de ondergeteekenden aan den *Kaliemaas* van
100 PAARDEN,
pas aangebragt van *Sandelhout* en waaronder verscheidene boven de 4 voet.
(1056) **HILL BROEKMAN & CO.**

EXECUTORIALE VERKOOP.
Op Zaturdag den 13 Julij e. k.
zal door tusschenkomst van het vendu-kantoor
te Sidho-ardjo,
bij wege van executie, publiek verkocht worden, voor het huis van den ondergeteekende te *Sidho-ardjo:* Eenige LOSSE GOEDEREN en een ONVOLTOOID STEENEN HUIS staande op Gouvernements grond en gelegen in de kampong *Bandaran* te *Sidho-ardjo*, toebehoorende aan den Chinees OEI MALIAUW, en zulks ten verzoeke van Mr. M. VAN DEN HEUVELL, agerende voor en namens de te *Soerabaija* canterende firma HO BANSING & Co.
De buitengewoon deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaija.
(1001) **GAILLARD.**

VENDUTIE wegens VERTREK.
Op Maandag den 15den Julij,
DOOR
A. H. DEELEMAN,
te **Perning,**
ten huize van den Heer
G. VAN DAVELAAR CNOPIUS.
Van eenen netten en wel onderhoudenen INBOEDEL bestaande in:
Ledikanten, kasten, banken, stoelen, tafels, lampen, glas- en servieswerk,
voorts;
Wagens, paarden, tuigen.
Alsmede een bij uitstek schoon **rijpaard**, hoog 4 voet. (1009)

PAARDEN-VENDUTIE
TE BEZOEKIE.
Op nader te bepalen dagen
voor rekening van de Heeren
DRYSDALE & CO.
te Koepang
DOOR
J. N. BERLAUWT
VAN
120 stuks bijzonder mooije en groote paarden
aangebragt van 't Eiland Sawoe, meestal over de 4 Rhijnl: voeten, ook zeer geschikt voor de kavallerie en Artillerie, deze paarden bestemd voor Samarang en Cheribon, moeten wegens zware lekkaadje van het schip, te Bezoekie verkocht worden. (1038)

VERTREKDAGEN
DER STOOMBOOT OENARANG,

Gezagvoerder **S. van Hulstijn,**
gedurende de maand Julij zijn bepaald:

Van BATAVIA	naar SAMARANG	den 3den en	19den
„ SAMARANG	„ SOERABAYA	„ 6den	„ 22sten
„ SOERABAYA	„ SAMARANG	„ 10den	„ 26 „
„ SAMARANG	„ BATAVIA	„ 12den	„ 28 „

De Agenten,
(986) **ADAM & CO.**

Gedurende de maand Julij,
is het vertrek der stoomschepen langs de Noordkust van JAVA bepaald:

Van SOERABAYA	naar SAMARANG	den	7e. 15e. 22st. & 29st.
„ SAMARANG	„ BATAVIA	„	9e. 17e. 24st. „ 31st.
„ BATAVIA	„ SAMARANG	„	7e. 15e. 22st. „ 29st.
„ SAMARANG	„ SOERABAYA	„	10e. 18e. 25st. „ 1st *August.*

Nadere informatien bij
(1011) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MENADO.
Kapitein **Couteron.**
Vertrekt naar de MOLUKKOS, via MACASSER, TIMOR KOEPANG en DILLY, **op Zondag den 14den Julij**
Adres bij
(1057) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP BATAVIA.
Kapitein **Netje.**
Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** *op Maandag den 15den Julij.*
Adres bij
(1058) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

Met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers uitermate doeltreffend ingerigt Nederlandsch Campagne schip
ALCOR,
kapitein **J. J. VAN OPPEN,**
wordt passage naar *Rotterdam* aangeboden.
Het schip is voorzien van eene badkamer, vaart een geexamineerd geneesheer en heeft eene melkgevende koe aan boord.
Het vertrek zal plaats hebben uiterlijk *ultimo Julij* van *Pasoeroean.*
Nadere inlichtingen te bekomen bij den gezagvoerder in het MARINE HOTEL of bij
De Agenten,
(1043) **FRASER EATON & CO.**

ONTVANGEN
Per Nederlandsch schip *CELEBES.*
Puik puike BOTER.
Id. Id. HAMMEN.
Id. Id. VALKENBIER.
Bij
(1047) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

TE KOOP

plm. 600 tons Engelsche STEENKOLEN eerstdaags te *Anjer* om orders verwacht

Adres,

(1035) **P. KERVEL & CO.**

BIJ HAYE & VAN MARLE

PAS ONTVANGEN.

BESTE ENGELSCHE VIJLEN van alle dimensien, KOPEREN HENGSELS voor deuren, vensters, koffers, kisten kasten; KOPEREN HAKEN, KNIPPEN, RINGEN; IJZEREN en KOPEREN DEURSLOTEN van alle grootte, TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN, SCHROEFSLEUTELS, DOMMEKRACHTEN, PIKPOTTEN.

voorts:

Puik puik PORTER BIER op heele en halve fleschen.
" " ENGELSCHE INDIA PALE-ALE.
" " HAANTJES- en VALKENBIER, enz. enz. enz.

(1040)

PAS ONTVANGEN.

IN DE TOKO VAN WIJLEN DAVIDES

te Pasoeroean.

DIVERSE DRANKEN en PROVISIEN als:

ROODE WIJN DÊGÈRES PAUILLAC.

HAANTJES BIER (Rendorp.)

CHAMPAGNE (Veuve Cliquot.)

MADERA.

PORTWIJN.

RHIJNWIJNEN in soorten.

BOTER

(van der Leeuw en Groen Cachet.)

Samarangsche en Engelsche Beschuit.

HOLLANDSCH en ENGELSCH ZUUR.

HOLLANDSCHE AZIJN.

MOSTERD.

SLA-OLIE.

VERDERS:

GROENE ZEEP.

MENIE.

ZWARTE VERF.

KRUID.

KOOLTEER.

LOODWIT.

Een groote voorraad

KANTOORBEHOEFTEN.

Een groot assortiment

BEELDEN en BISCUIT.

Een groote verscheidenheid

ARTICLES DE LUXE als:

Mantille- en bijouteriedoozen.

SCHRIJFNECESSAIRES.

JARDINIÈRES.

Handschoendoozen.

GESLEPEN SPIEGELS.

Een factuur DAMESARTIKELEN als:

Prachtige BAL JAPONNEN.

SORTIES DE BAL.

WITTE SATIJNEN SCHOENEN.

WIT SATIJN.

enz. enz. (1055)

Personen bekend met onze koloniale aangelegenheden en bereid om tegen billijk honorarium daarover *leadingartikelen* aan een dagblad te leveren, of wel genegen om zich met de geheele redactie van dat blad te belasten en zich bij de zaak te interesseren, gelieven zich persoonlijk dan wel schriftelijk te wenden aan

De uitgevers van den Oostpost,

(991) **LE ROY & CO.**

PAS ONTVANGEN

BIJ DE STURLER & FAGNOTTI.

Eene keurige FACTUUR ENGELSCHE PROVISIEN.

BESTAANDE UIT:

SODA, CRACKNEL, CAPTAIN, PIC-NIC, ARROWROOT, MIXED, QUEEN,	**BESCHUIT** *in heele blikken.*
VICTORIA GINGER, MIXED, DESSERT, SNOW DROP, MACAROON, FRUIT, ARROWROOT, LEMON, FANCY, BRIGHTON PAVILION,	**BESCHUIT** *in ½ blikken.*

WATER CRACKERS in groote blikken.

RASP BERRY, STRAW do. GRAN do. GOOSE do. BLACK CURRANT, GREEN GAGE, DAMSON, PLUM,	**JAM** *in* 1/1 ½ *potjes.*
ANCHOVY PASTE, POTTED TONGUE, DO. HAM, DO. BEEF, DO. STRASBOURG MEATS, BLOATER PASTE,	*in elegante potjes voor* BOTERHAMMEN.

FINE FRESH NATIVE OYSTERS.

in ½ blikken.

FRESH SALMON in 1/1 en ½ blikken.
" CAROTS do. do.

COLORED SUGARED ALMONDS, MUSK LOZENGES, FANCYCUT DO. GINGER DO. CONVERSATION DO. ROSE, DO. PEPERMINT, MIXED ROYALS, CARRAWAY COMFITS, SCOTCH MIXTURES,	**SUIKERWERK.**

MIXED PICKLES.
BATTY FINE MOSTARD.
DÉLICIEUSE PALE-ALE *v. Ross & Co.* in kruiken.
JAGT KRUID in 1/1 en ½ blikjes.

READING, JOHN BULL, HARVEY'S, Dr. KITCHENER'S, WALNUT, BEEFSTEAK, FAVORITE, WORCESTERSHIRE. VICTORIA, COLONIAL, PRINS of WALES, AMERICANEXHIBITION RIFLE CORPS, MUSHROOM, ARMY & NAVY.	**SAUSSEN.**

(1048)

MET TOESTEMMING VAN CIVIELE EN MILITAIRE AUTORITEITEN.

OP DE ALGEMEENE AANVRAAG VAN HET PUBLIEK VAN SOERABAYA ZAL

Het Italiaansch Genootschap,

Op Dingsdag den 9den Julij a. s.

EENE TWEEDE GROOTE VOORSTELLING GEVEN VAN:

DE VEROVERING VAN CORINTHE ONDER MAHOMET II.

Tooneelspel in 2 bedrijven, gemengd met zang en Tableau door den Heer BOREL.

Nieuwe costumes—Nieuwe décoratiën door den Heer SCOPPINI.

Het gezang zal geaccompagneerd worden door de Muzijk van het 6e *Bataillon Infanterie.*

PERSONEN.

Mahomet II	Zaffignani.
Cléomène, Hoofd der Grieken	Borel.
Neocles, Jonge Krijgsheld	Pieragnoli.
Adraste, Vertrouweling van Cléomène	Calabresini.
Omar, Generaal van Mahomet	Croci.
Palmyra, Dochter van Cléomène, verloofde van Neocles	Scoppini.

Grieksche en Turksche soldaten.

PAUZE.

2de Gedeelte.

TABLEAUX VIVANTS, veranderd door verscheidene gymnastische oefeningen en bovennatuurlijke kracht geheel nieuw naar de wijze der gebroeders Nicoletti van Rome.

BUITENGEWONE PLASTISCHE OEFENINGEN, vertoond door Pieragnoli.
GROOTE COLONNE VAN POMPËUS, vertoond door Zaffignani, Pieragnoli, Calabresini en Smit
BUITENGEWONE PYRAMIDE VAN ACHT PERSONEN, ondersteund door den Hercule Zaffignani.
ANDERE BUITENGEWONE PYRAMIDE van Elf personen, ondersteund door Zaffignani en Tomali.

3de Gedeelte.

FARCE ET PANTOMIME.

CAUSERIES AU PARTERRE, OU FUNERAILLES ET DANSES.

Het schouwspel zal geeindigd worden door het vertoonen van een groot Tableau, en door het zingen van een Vaderlandsch lied door de Lanciers van den Generaal Garibaldi op de *Italiaansche Onafhankelijkheid*, geschreven door den Generaal zelven.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Heer of Dame	ƒ 3.—
Kinderen onder de 10 jaren	" 2.—
Onderofficieren	" 1.½
Manschappen	" 1.—

N. B. Plaatsen kunnen besproken worden in het Schouwburg-gebouw **op den 8sten** en **9den Julij** van des voormiddags 7 uren tot 2 uren 's namiddags, tegen betaling van ƒ 0,50. Ook zal aldaar te verkrijgen zijn eene vertaling in het Hollandsch van de verovering van Corinthe en van het Vaderlandsch lied van den generaal *Garribaldi*, ieder tegen betaling van ƒ 0,25. (998)

Aanvang om acht uur precies.

VERGADERING

van de leden van het Koninklijk instituut van ingenieurs,

afdeeling Oostelijk JAVA.

Op Dingsdag avond den 9den Julij,

Tegen 8 uur ten huize van den president.

Soerabaya, Namens het bestuur

2 *Julij* 1861. *De President,*

P. J. G. BEIJERINCK.

De Secretaris,

(1030) **SPENGLER.**

GEZOUTEN VLEESCH

Stuks gewijs à 40 cent per pond.

SPEK à 60 " " "

à Contant

bij

(1045) **HAMMELBURG.**

WAARSCHUWING.

De Heer **Jan van Vliet,** als geëmploijeerde uit mijne dienst ontslagen zijnde, zoo wordt een iegelijk gewaarschuwd dien Heer op mijnen naam geld, crediet noch logies te verleenen, zullende kosten door mij niet worden voldaan.

Lempenie, 1 Julij 1861.

(1051) **WILLEM STAP.**

JOHN ALBERTY (*onvervalscht.*)

GENEVER AVH.

SLA-OLIE (*zeer blank.*)

ENGELSCHE MOSTERD.

HOLLANDSCHE AZIJN.

Bij

(1046) L. W. VAN DER ZWAAN.

BIJ HAYE & VAN MALE.

Kalimaas.

PUIKE HARING

@ fl. 3 per vaatje van 1 dozijn.

Selterswater op halve kruiken

@ fl. 9 per mand 25 stuks.

PUIKE HAM.

BOTER V. D. L.

MADERAWIJN.

PORTWIJN.

CHERRYBRANDY.

BOONEKAMP MAAGBITTER.

Alle soorten van BIEREN als:

BARCLAY BEST PORTER.

BURTON ONTRENT PALE-ALE.

A. ARROLD PALE ALE.

MARZETTE PALE ALE.

ALLSOPPS PALE ALE.

HAANTJES- en VALKENBIER.

BESTE WIJNAZIJN.

en meer anderen.

ENGELSCHE BLIKKEN BISCUITS.

(1052)

GEVRAAGD

Twee OPZIENERS voor eene **Tabaksonderneming** in den Oosthoek

Diegene welke bekend zijn met het sorteren en afpakken komen het eerst in aanmerking. Salaris naar bekwaamheid.

Adres

(1053) **HILL BROEKMAN & CO.**

STADSAPOTHEEK

TE

Soerabaija.

PAS ONTVANGEN.

KIJKGLAZEN voor vacuumpannen.

(1044)

EEN HEER

Vraagt **KOST-** en **INWONING** in de stad.

Adres letter **L.** uitgever dezes. (1049)

SYDNEYSCH ZOUT VLEESCH

dertig cent per pond.

HOLLANDSCH ZOUT VLEESCH

vijftig cent per pond.

Vaatjes van der Leeuw Boter

Per vaatje van twaalf pond ƒ 16,

Per vijf vaatjes ƒ 15,

Groote Puike HAMMEN

ƒ 10,

EDAMMER KAAS.

ƒ 3,

POEDER CHOCOLAAD

per pond ƒ 3,

EAU DE COLOGNE H. S.

ƒ 4½ per zes fleschen.

En meer andere goederen.

ALLES WORDT GEGUARANDEERD.

Contant.

(1059) **Bij POLAK.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Voor ziekten eigenaardig aan warme Klimaten, onpasselijkheid der lever en algemeene verzwaktheid, zijn deze PILLEN een specifiek, en nergens meer gelukkig dan in dit eiland. Zij werken als een toovermiddel in gebrek aan spijsverteering duizeligheid, hoofdpijn, kwijning, gebrek aan eetlust, walgelijkheid en winderigheid, zijn de dezelve te gelijker tijd eene zachte purgatie en krachtige versterking. Dezelve reinigen het gansche ligchaamsgestel met wonderbare snelheid en gemak indien men dezelve inneemt overeenkomstig de gedrukte voorschriften. Niemand behoeft bevreesd te zijn zijnen eigenen of zijner vrienden Doctor te zijn wanneer hij deze PILLEN bezit. Somtijds is een geneesmiddel erger dan de ziekte, maar deze PILLEN, terwijl zij de kwaal genezen, kunnen niet feilen heilzaam te werken op het ligchaamgestel in 't algemeen.

Ad. ƒ 1,— ƒ 3,— en ƒ 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(1032) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 9den Julij 1861.

Aangekomen & Vertrokken Personen

9 Julij.

(*Volgens opgave van de Policie.*)

Aangekomen.

M. Langeveld, van Pasoeroean. Mev. de wed. Hulsteijn, van Samarang. Mejufr. Alexander, J. C. Nazet, J. van den Berg, van Bezoekie. W. F. C. Pijler, Panaroekan. A. Robbio, van Samarang.

Vertrokken.

M. Langeveld, naar Passoeroean. A. F. Mielwiel, naar Probolingo. G. Köhler, naar Samarang. A. Robbio, naar Passoeroean. G. Klinkert, naar Malang.

Batavia. — De volgende officiele kennisgeving van de Engelsche post-administratie is openbaar gemaakt: De tweede maandelijksche mail naar Pinang, Singapore en China, namelijk die, welke thans via Southampton den 20sten en via Marseille den 26sten der maand verzonden wordt, zal na de maand Junij a. s. niet meer verzonden worden. Te beginnen met Julij zullen de mails naar Pinang, Singapore en China dus alleen worden verzonden via Southampton den 4den en via Marseille den 10den van iedere maand.

— Met het Nederlandsche schip *Staatsraad Ewijck*, kaptein F. de Winter, is den 30sten Junij jl. alhier aangekomen een detachement suppletietroepen, sterk 99 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden ridmeester Bruins, medegeleiders de 1ste luitenants der infanterie Laner, van Eijs, F. Sieburg, de officier van gezondheid 3de klasse van der Burgh, en de apotheker 3de klasse Bakker.

Het gedrag van dit detachement, waarvan één man aan boord overleed, was gedurende den overtogt goed.

(*J. B.*)

Batavia. — Per telegraaph via Soerabaija zijn berigten ontvangen uit de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, loopende tot den 21sten Junij j. l.

Eene kolonne, sterk 75 bajonetten, onder bevel van den kapitein Bruigom van Tamiang Lajang uitgerukt om het landschap *Karouw* te tuchtigen, heeft aldaar geene belangrijke vijandelijke ontmoetingen gehad. Zij zoude eerlang een togt doen naar het twee dag marschen van Tamiang Lajang gelegene Centot (?), waar zich volgens gerucht eenige opstandelingen bevonden.

Op een berg in de afdeeling Martapoera hebben de opstandelingen zich tweemalen genesteld en zijn ook tweemalen van daar verdreven; laatstelijk op den 19den Junij, bij welke gelegenheid onze troepen zes gewonden kregen.

De Barito-rivier zal bij Mengkatib voor de passage worden afgesloten, vermits gebleken is, dat de bevolking der Doeson Ilir den vijand ondersteunt.

In de Riam Kanan gelukte het den kapitein van Vlooten om eene groote hoeveelheid padi van den vijand te vernielen.

Z. M. stoomschip *Suriname* is den 13den Junij naar Koetei gestoomd, terwijl de *Celebes* van de Doeson-rivier naar Bandjermasin terugkeerde.

Aldaar, zoomede in de afdeelingen Amoenthai, Tanah Laut, Kapoeas, Kahajan en Sampit bleef de rust ongestoord.

Bijna alle Dajaksche hoofden uit de Kahejan zijn ter hoofdplaatse verschenen om den eed van trouw aan het gouvernement af te leggen.

Celebes en Onderhoorigheden. — Boni. De Tomilalang, Aroe Oedjong begaf zich na afloop der Poeasa naar Kajoe, om den Leenvorst te ontmoeten. Na twee dagen aldaar vertoefd te hebben, toog hij op reis naar Makasser over Tanette en zette van deze plaats den togt voort met den ambtenaar Bakkers.

Den 21sten Mei kwam de Tomilalang ter hoofdplaats aan, vergezeld van Datoe Ssilong (tevens Doelong van Adjang Ala en Aroe van Salomeko), broeder der onttroonde vorstin, alsmede van den Aroe Pitoe, Aroe Tanette-ri-awang, onderscheidene andere prinsen en een gevolg van 300 à 400 mannen en vrouwen.

Na een officieel bezoek ten gouvernements-huize te hebben afgelegd, zijn vervolgens met den Tomilalang in het bijzijn der hem vergezellende prinsen twee dagen achtereen conferentien gehouden over de Bonische zaken, bij welke gelegenheid hij op plegtige wijze de belofte heeft afgelegd van trouw aan het Gouvernement en aan den Leenvorst van Boni, en meermalen zijne erkentelijkheid voor de hem te beurt gevallene ontvangst betuigde.

De Leenvorst is in den aanvang van Mei van Kajoe verhuisd naar het eiland Tipoeloe, alwaar hij voornemens is zich te vestigen.

De Doelong en verkozen Datoe van Lamoeroe, Djaija Lankara Aroe Paidjo, kwam vergezeid van zijnen neef Datoe Mario-ri-Wawo den 10den Mei te Makasser aan om vergiffenis te vragen en over zijne belangen te spreken. Den 13den werd hij ten Gouvernements-huize ontvangen en werd hem onder zekere voorwaarde vergiffenis geschonken.

Op verzoek van het bestuur bleef hij te Makasser, in afwachting van de komst van den Tomilalang van Boni, ten einde over de aangelegenheden van Lamoeroe te beraadslagen. Dit viel ten zijnen gunste uit, weshalve hij in de waardigheid van Datoe van Lamoeroe bevestigd werd.

(*J. C.*)

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van den Oostpost.

's Hage 24 *Mei.*

BINNENLAND.

In mijn vorigen was ik nog in de gelegenheid een uittreksel te geven van de memorie van beantwoording der Regering op het verslag der kamer omtrent het budget van kolonien, waarover kort daarop de discussien zouden aanvangen. Die memorie heeft een geheele ommekeer te weeg gebragt in het aanvankelijk zeer gereserveerd, ja zelfs afkeurend oordeel van het programa van 23 April in zóó ver dit betrekking had op de koloniale politiek. Liet dat programma hier en daar twijfel bestaan of gaf het zelfs aanleiding tot bezorgdheid omtrent de voornemens der Regering, de memorie van antwoord der Regering over de begrooting nam allen twijfel weg; zij is de loijale erkenning van eene liberale politiek die zonder doldriftigheid zich beweegt in voorwaartsstrevende rigting en uit dien hoofde bepaald afbreekt met de koloniale reactie die dan ook na de verschijning dier memorie van beantwoording, uit het veld geslagen is en in oppositie begint te maken in de van haar afhankelijke organen waarin zij kan laten schrijven wat zij wil, omdat zij een' penvoerder in hare dienst heeft die slechts de orders der belanghebbenden heeft te volgen, meerendeels zich oplossende, niet in argumentatie of nuchter vertoog, maar in schelden en verdachtmaken der tegenpartij. Het programma van den heer van Zuijlen, schoonzoon van den heer Rochussen was eenigzins koren op den molen van die kleine, maar onrustige partij, doch zij werd uit het veld geslagen door de memorie van beantwoording en tracht zich nu ook te wreken op den minister van kolonien. Ik behoef niet te zeggen hoe belangrijk de koloniale discussie was. Zij duurde drie dagen en omvatte al de groote twistpunten in de laatste jaren aan de orde. Het is niet doenlijk om hier redevoeringen in te lasschen, maar een kort begrip van den loop der zitting en de voornaamste punten die in behandeling kwamen behoort in dit overzigt eigenaardig thuis, terwijl de Couranten de discussiën in haar geheel overbrengen. Zie hier een beknopt overzigt:

De op Zaturdag 11 Mei aangevangen discussien over de begrooting van kolonien waren, gelijk verwacht werd, hoogst belangrijk. De algemeene beschouwingen zijn toen nog niet afgeloopen. Als algemeene schets kan worden gezegd, dat bijna de meeste sprekers omtrent den minister van kolonien de beste verwachtingen koesterden; dat, zoo over sommige punten nadere gedachtewisseling noodig was, dit geen beletsel uitmaakte om vertrouwend aftewachten de handelingen op koloniaal gebied, en dat de memorie van beantwoording nopens het XIde hoofdstuk grond gaf tot deze vertrouwend afwachtende houding, ja tot belofte van ondersteuning. Men constateerde het onderscheid tusschen het programma van 23 April en gezegde memorie, 't hetgeen echter den *Minister van Buitenlandsche Zaken* noopte te kennen te geven, dat er geen onderscheid bestond en beiden stukken het gevoelen der regering uitdrukten, hetgeen de *Minister van Kolonien* bevestigde, met de opmerking, dat uit den aard der zaak eene mededeeling, als die bij de aftreding afgelegd, noodwendig moest vervat zijn in algemeene bewoordingen die voor latere toelichting en ophelderingen allezins vatbaar waren.

Vooral werd hulde gebragt aan den loyalen, fikschen, rondborstigen toon, waardoor zich de mem. van beantw. onderscheidde al beheld men zich een vrij oordeel over sommige punten voor latere discussie of gemeen overleg voor.

De heeren *Golstein*, *van Bosse* en *van Twist*, hoewel telkens het onderscheid blijvende volhouden tusschen programma en mem. van beantw., en ofschoon de geheele voorstelling in eerstgemeld stuk aan ernstige kritiek onderwerpende, zouden gaarne hunne ondersteuning aan den min. van kolonien geven om hem in de gelegenheid te stellen zijn systeem en betuigingen door handelingen te verwezenlijken. De heer *van Hoëvell*, die uiteenzette dat dit ministerie was voortgesproten uit de minderheid, ontwaarde niettemin toenadering, hij trad in eene uitvoerige politieke beschouwing omtrent de zamenstelling van dit kabinet, maar zou ook, na de mem. van beantw. gaarne deze minister van kolonien aan het werk zien, in het vertrouwen dat deze in de toepassing zijne beginselen getrouw zou blijven. De *Minister van Buitenlandsche zaken* heeft vooral de bedenkingen tegen het

programma of de mededeeling van 23 April beantwoord en de bijzondere zinsneden welke waren bestreden of waartegen protest was aangeteekend, verdedigd of nader toegelicht. Evenwel, twee hoofdpunten kwamen in de rede voor, welke aanteekening verdienen of stof tot nieuw verschil van gevoelen. De minister constateerde dat hij nooit op koloniaal terrein bondgenoot was geweest van den heer *van Hoëvell*, dien hij identificeerde met hen die tegen het geheele koloniaal systeem waren en bepaaldelijk tegen het cultuurstelsel, dat hij trachte af te breken.

En ten andere qualificeerde de minister de te houden stemming als een votum van vertrouwen of wantrouwen. De regering verlangde niets liever dan zoodanige beteekenis.

Wie zich niet vereenigde met de koloniale politiek, door de regering uiteengezet, moest afstemmen. Aanneming bij gebrek aan adhaesie zou zwakheid der tegenpartij verraden. Tegen die opvatting kwamen later de heeren *van Golstein, Mackaij* en *van Bosse* op. Zoodanige voorwaarde ging te ver. De geheele koloniale politiek moest zich immers oplossen in *handelingen*. Deze zou men afwachten, en met het oog op de mem. van beantw. en het loijale karakter en de openhartigheid, de regtschapenheid, kunde en de hooge mate van pligtbesef, des min. van kolonien, zelfs met vertrouwen afwachten, maar daarom onderschreef men niet door aanneming van eene begrooting, van een eigenlijk gezegde financiele wet het geheele koloniaal systeem zoo als het in twee stukken (een brief er bij, van zeer onderscheiden aard en toon) stond uitgedrukt.

Men behield zich voor latere discussie, nader overleg, wederkeerige voorlichting. De *Minister van Buitenlandsche zaken* heeft toen gezegd dat de zin zijner qualificatie van het votum niet zoo ver moest gaan; hij wil echter eene bepaalde beteekenis aan de stemming hebben gehecht. De regering moet weten welken weg de kamer in de koloniale aangelegenheden op wil.

Die beteekenis meent de minister, dat zich oplost in de adhaesie aan twee hoofdpunten, het behoud van het cultuurstelsel en geene vaststelling der koloniale begrooting door de wetgevende magt.

In de zitting van maandag den 13den zijn de algemeene discussien voortgezet. De heer *Mijer* is teruggekomen op zijne rede van Zaturdag en heeft de daartegen gemaakte aanmerkingen beantwoord. Vervolgens heeft de minister van kolonien de volgende hoofdpunten der tot dusver gevoerde discussie behandeld.

1° Cultuurstelsel; 2° de O. J. begrooting; 3° de verkoop van producten op Java. Omtrent het eerste punt verklaarde de minister nader dat zijne opvatting van art. 56 is, opleiding tot vrijen arbeid doch met behoud der voordeelen voor het gouvernement en dus geene oplossing van het cultuurstelsel in de particuliere teelt. Overigens aanmoediging van particuliere nijverheid waar die bestaanbaar is, maar niet vlak naast het gouvernements-cultuurstelsel. 2° ontwikkelde de minister de bezwaren aan de vaststelling der Indische begrooting bij de wet verbonden, zoowel uit een algemeen als uit een administratief oogpunt, terwijl hij meende dat daardoor ook inbreuk gemaakt zou worden op de regten van het opperbestuur 3° voorzigtige uitbreiding van den verkoop van producten op Java, doch tot den grens van het noodige ter voorziening in het te kort in Indie aan administratief kapitaal. De voordeelen daarvan voor handel en schatkist werden door den minister uiteengezet, doch de verzekering herhaald dat er met omzigtigheid zou worden te werk gegaan.

Daarna heeft de heer *Thorbecke* den toon, inhoud en strekking van het programma nagegaan in eene uitvoerige rede, waarin ook de zamenstelling, de voornemens en aangekondigde handelingen van het kabinet werden uiteengezet en de beteekenis, welke sprekers stem over de begroting zou hebben, aangetoond. De minister heeft bij de nadere verdediging van de eenzelvigheid van het programma en de mem. van beantw., nog te kennen gegeven dat beide stukken niet alleen in den ministerraad zijn geweest, zoodat ook het programma uitdrukt het gevoelen van het geheele kabinet, maar dat dit een uitvloeisel is van een ander stuk, waarop de *formatie van het ministerie* heeft plaats gehad. De heer *van Twist* heeft de punten cultuurstelsel en O. J. begrooting opgenomen en de heer *Hoffman* den verkoop van producten op Java, waarover hij niet zeer gerust was. Zoowel de heeren Thorbecke, van Twist als van Bosse erkenden in de rede van den Minister in verband tot zijn schriftelijk antwoord, eene liberale rigting en waren zeer voldaan over den loop der discussie.

In de zitting van Dingsdag 14 Mei zijn de discussien afgeloopen. Hoogst belangrijk waren ook die beraadslagingen in meer dan één opzigt. Er is door den heer *van Hoëvell* bij zijne beantwoording der rede van den minister van buitenl. zaken geconstateerd, dat hetgeen de minister van kolonien omtrent den overgang tot vrije arbeid, de bevordering van de particuliere industrie, den meerderen verkoop van producten op Java, met omzigtigheid, heeft gezegd, eigenlijk in de hoofdzaak overeen komt met hetgeen sedert vele jaren door hem zelfs als wenschelijk is voorgesteld. Ook heeft de redevoering door den minister van kolonien op gisteren uitgesproken veelzijdige adhaesie ondervonden. De minister van buitenlandsche zaken heeft andermaal doen uitkomen dat het kabinet homogeen is ten aanzien der koloniale politiek. Bij de zamenstelling hebben de leden er van onderling van gedachten gewisseld over die politiek. Het resultaat daarvan is te boek gesteld en aan hoogere goedkeuring onderworpen. Zou het geval nu denkbaar ware dat de minister van kolonien verder wilde gaan dan het programma, dan zou hij op den tegenstand zijner ambtgenooten afstuiten. Er kon dus geen sprake zijn van verschil van gevoelen bij de leden van het kabinet. De min. van kol. bevestigde, dat het beginsel waarop dit kabinet ten aanzien der koloniale politiek is geformeerd, op een programma van constitutie berust, maar dat ook de *memorie van beantwoording een weerklank is* van hetgeen daarin is opgenomen. Waar de mededeeling van den 23sten April of zelfs de memorie v. beantw. twijfel overliet, was de regering bereid tot opheldering en inlichting. — Voor het overige hebben de afzonderlijke beraadslagingen over de paragrafen alleen stof gegeven tot de verklaring des *Minister van kolonien*, 1o. in antwoord op den heer *van Eck*, dat bij de wet der drukpersaangelegenheden ook de bezwaren zullen worden opgeheven tegen het besluit van 1855 op de geheimhouding der gouvernements-archieven; 2o. bij § 17 dat het de bedoeling blijft voorzigtige uitbreiding te geven aan den verkoop van producten op Java tot de grens van het te kort op het administratief kapitaal in Indie, zonder daarom te zeggen dat die grens reeds dadelijk zou worden bereikt.

3o. Is het van groot belang dat de regering bij monde van den minister van kolonien, bereidvaardig heeft toegegeven aan het voorstel van de heeren *van der Linden en van Hoëvell*, dat namelijk de *koloniale begrooting* van 1860 voor de leden zal worden gedrukt en rondgedeeld. Dit is voor het eerst dat de leden der vertegenwoordiging in het bezit zullen geraken eener begrooting van de Overzeesche bezittingen van den staat. Wanneer men ook den geheelen loop der driedaagsche discussiën en hare resultaten in aanmerking neemt, dan is zeer karakteristiek de opmerking van den heer *van Bosse*, die constateerde dat het stelsel der koloniale politiek van deze regering, men noeme het een stelsel van behoud, in waarheid is een stelsel *van liberale beginselen, van verstandige ontwikkeling, naar mate van de bijzondere omstandigheden en behoeften*.

Op dien weg voortgaande kon hij het ministerie gaarne ondersteunen, omdat het niet voortzet de taak van zijn voorganger; maar een verstandig stelsel van vooruitgang in Indie aankleeft. De begrooting is dan ook aangenomen met *algemeene stemmen* op eene na, die van den heer *van der Linden*, om de oude bekende reden dat niet alle uitgaven die hier te lande ten behoeve der kolonien gedaan worden op de begrooting voorkomen, geenszins als blijk van afkeuring der koloniale rigting. Ziedaar het kort overzigt van den loop der discussie. Al de vrijzinnige dagbladen juichen de houding der Regering toe; het verschil tusschen het programma en de Memorie van beantwoording wordt gaande weg op den achtergrond gesteld. Men begrijpt dat de heer van Zuijlen iets moest doen om zoo mogelijk den heer Rochussen niet al te zeer te hinderen, maar in de hoofdzaak is dit Ministerie tegenvoeter van zijn voorganger en heeft de heer Loudon een ontegenzeggelijk succès gehad waartoe ook zijn open en loijaal karakter hem alle aanspraak geeft.

De Tweede kamer is na deze discussie uiteen gegaan. De pers is bezig die beraadslagingen van nabij te beschouwen en er de verschillende lichtpunten van aan te wijzen. De koloniale reactie, die op het programma af het Ministerie vleidde, begint oppositie te worden. De verklaring van den Minister, nopens de geleidelijke oplossing van de dwangcultuur in vrijen arbeid kan zij niet goed verdragen en de velerlei toezeggingen tot regeling *bij de wet* van onderscheidene onderwerpen juist door voorgangers geweigerd is haar een doorn in het oog. Het ergste van allen is de toezegging van meerdere verkoop van producten op Java, hoewel met omzigtigheid. Daarop zijn de oudgasten alles behalve gerust, maar er is niets aan te doen, en het *Handelsblad* heeft reeds drie artikelen over de koloniale politiek der Regering gepubliceerd, waarin de gansche toestand en de verhouding der partijen, hare uit- en inzigten daadzakelijk zijn uiteen gezet. Inmiddels heeft de partij wie het te doen is om onverzettelijk behoud, ook van hunne eigen positie een ander middel te baat genomen. Er is in Engeland een boek verschenen over onze kolonien. De schrijver noemt zich J. U. B. Moneij, Barrester at-Law en de titel is: Java, or how to manage a colony, Showing a practical solution of the quaestions now affecting British India. Het geheele boek is eene doorloopende lofspraak op ons bestuur, dat wij anders van Engelsche zijde waarlijk niet gewoon zijn en het bevat zoo vele statistieke en regeringsbijzonderheden, het wordt bovendien zoodanig geëxploiteerd door de klimaatschieters en hunne organen dat naar men algemeen zegt, de zaak wel eenigzins naar de mosterd riekt. Toch zend ik u hier den hoofdinhoud bij, latzij om in dat overzigt optenemen of anders afzonderlijk in uw blad te vermelden. Maar welk gebruik van dit uittreksel ook werde gemaakt men leze er achter wat heden eene particuliere correspondentie uit Amsterdam daaromtrent mededeelt.

Men schrijft nopens dat werk van daar het navolgende:

De heer *Money* had gedurende een vierjarig verblijf in Calcutta zich toegelegd op het bestuderen van den toestand van Engelsch-Indie. De gezondheid van zijne vrouw vereischte eene verandering van lucht en hij besloot daarom in 1858 tot een uitstapje naar Java, meer omdat hij gehoord had, dat het een schoon eiland met een goed klimaat was, dan met het doel, om het Nederlandsche koloniale regeringsstelsel te onderzoeken.

Alvorens Calcutta te verlaten, trachtte de heer Money inlichtingen over Java in te winnen. Hij vond, dat de kennis der Engelschen omtrent dit eiland zich meestal bepaald tot hetgeen Sir Stamford Raffles in zijne beschrijving van Java medegedeelt. De algemeene meening scheen te zijn dat het gouvernement zich de opbrengst van het eiland toeeigent behalve dat gedeelte, hetwelk noodig is voor het verbruik van de bevolking; dat de Nederlanders voortdurend van de opbrengst der specerijen zooveel vernielden, als boven de aanvragen van de handel verkregen wordt, ten einde een hoogeren prijs voor het overschietende te ontvangen; dat geen handel met vreemdelingen veroorloofd is; en dat de inboorlingen onderdrukt worden door gedwongen arbeid, en door andere harde behandelingen en kwellingen.

Bij zijne aankomst te Singapore won hij op nieuw inlichtingen in, maar zijne landslieden aldaar schenen niet veel beter bekend te zijn met den toestand van Java. Men zeide hem, dat het Nederlandsche koloniale goevernement was een geheim, monopoliserend en tyranniek bestuur, waarvan weinig bekend was, behalve dat het gehaat was door de inboorlingen, die slechts eenige aanmoediging behoefden, om het Nederlandsche juk af te werpen en onder de Engelsche heerschappij terug te keeren.

Hij kwam op Java aan, en verwachtte er een onderdrukt en armoedig volk te zullen vinden, met blijkbare kenmerken van het slechte bestuur der Europeanen en van ontevredenheid onder de inlanders. Hij vond een toestand geheel tegengesteld aan hetgeen hij verwacht had. De Engelschen te Batavia spraken blijkbaar met ingenomenheid over hun verblijf aldaar, en schenen het niet noodig te vinden, kwaad van het land hunner inwoning te spreken, of hun verlaten van Engeland te betreuren. Sommigen zelfs, die lang in Indie geleefd hadden, beweerden dat voor een Hollandsch burger Java het aardsche paradijs was, en dat, ofschoon vreemdelingen aldaar niet dezelfde voordeelen genoten als Nederlanders, het toch voor Engelschen een aangenamer verblijfplaats was dan Engelsch Indie en even gezond en winstgevend. (*Wordt vervolgd.*)

Op de **VENDUTIE**

van

J. W. KOK.

op den 11den Julij.

zal nog worden verkocht:

Ledikanten, tafels, gordijn- en klamboegoed, sajet, japansche schutsels, wit goed, sarongs, slendangs, siroop enz. (1060)

OP DE VENDUTIE

van

J. W. KOK

zal nog worden verkocht:

Een **bendy, paarden, koffers, meel, boter** en **haring,** enz. (1061)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Julij.	9	Nederl.	Henriette.	G. J. Gerrits.	113	Boender.	5 Julij.	geen.	Soerabaya.	Tan Biendjang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Julij	9	Nederl. Ind.	Faulke Nassar.	Sech Moh. bin Abd. Banama.	Makasser.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Sicilie.	Schol.	Macasser.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Maasstroom.	Mellema.	Nederland.	„ „ „ „ „ „
„	Rhijnvis Feith.	Lammerts.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
„	Celebes.	Reuvekamp Gille.	„	„ „ „ „
„	Alcor.	Oppen.	Nederland.	„ „ „ „
Engelsche	Launceston.	Hayes.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Scotch Lassie.	Kennedy.	„	Hill Broekman & Co.
„	Cito of Glasgow.	J. Cannaughan.	Singapore	„ „ „ „
„	Spartan.	Griffin.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Galilei.	T. C. H. Kock.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
„	Stad-Zierikzee.	Klein.	Rotterdam.	B. Kopersmit & Co.
„	Waalstroom.	Millink.	Nederland.	E. Ten Brinck & Co.
„	Stad Assen.	Haverbult.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Hendrina.	Pompe.	„	„ „ „
„	Ulysses.	Mollinger.	„	„ „ „
„	Helen Louisa.	M. J. Meijer.	Grissee.	Adam & Co.
„	Batavier.	Pheiffer.	Amsterdam.	Mc Lennan & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 9den Julij 1861.

AANVOER.

Van Riouw en Singapoer per het Nederl. Ind. schip *Fatul Haer*, gez. Njo Sobie.

9834 ps. aarde en dito werk, Go coll. onbekend, 3177 sk. gambier, 90 pic. peper, Go Kietang.

Van Liverpool per het Noorweegsche schip *Souverain*, gezagv. H. J. Hellusen.

12 bladen en 2232 staven ijzer, 30/m en 18 kisten steenen en kleij, 219 krandjangs aardewerk, 3 kn. geweren, 3 kn. hoorens, 51 coll. manufacturen, Fraser Eaton & Co; 113 coll. manufacturen, Adam & Co; 1 ks. diverse, Hill Brokeman & Co; 153 coll. manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 20 coll. manufacturen, Schimmelpenninck & Co.

UITVOER.

Naar Macassar per het Nederl. Ind. schip *Fulke Nassar*, gezagv. Sech Mohamat bin Abdulla Banama.

85 kelders genever, 100 kelders arak, Mahtieu Ebbs Ruijs & Co; 6 kn. cambriks, Mc. Lennen & Co; 8000 ps. dakpannen, Fraser Eaton & Co; 16 coll. manufacturen, 81 kn. en 300 kelders arak, 5000 ps. dakpannen, 1700 ps. aarde-potten, $4^1/_2$ dz. stoelen, 4 paren banken, 89 pic. koperwerk, diverse Chinezen en Arabieren.

Naar Nederl. via Batav. per het Ned. schip *Staatsraad v. d. Hoeven*, gezagv. F. Heymeriks.

18 kn. indigo B. J. van Eck & Co; 150 gedrukte boekdeelen, Gebrs. Gimberg & Co; 50 pic. rotting, 1440 pic. tabak, 50 leggers arak, 2495 pic. suiker, Mathieu Ebbs Ruys & Co.

Naar Nederl. via Tjilatjap per het Ned. schip *Eensgezindheid*, gez. J. M. de Waal.

120 pic. rotting, N. H. M.

Naar Singapoer, Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stooms. *Kon. der Nederlanden*, gez. E Lewis.

60 pic. peper, 40 pic. koperduiten, Joakim & Co; 5 kn. prints, Adam & Co; 12 pic. genitrie, 3 pic. was, 5 kn. manufacturen, 414 picols koperduiten, 39.765 aan zilvermunt, 300 gouden ducaten, diverse Arabieren.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ 16.— Nominaal.
KOFFIJ per picol 36.—
WISSELKOERS 99 % @ pari.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO. TE SOERABAYA.